

Kajaanissa Keskiviikkona 17 p. Toukokuuta.

Tilaukshinta:

Kaupungissa: 1/1 v. Sm. 3: —, 3/4 v. 2: 50, 1/2 v. 1: 75, 1/4 v. 1: —. Postissa: 10 kk. 3: —, 1/2 v. 2: 05, 1 kk. 46 p. Venäjällä 2 Rupl. Ameriikassa 1 1/2 doll. Kaupungissa kotiin-kannosta 50 p. lisäys vuodelta. — Yksityisnumeron hinta 10 p:niä.

Vastaava toimittaja

K. Kokkonen.

Kajaanin Lehti ilmaantuu joka keskiviikko- ja tauvan-tai-aamuna klo 8.

Ilmoitushinta ensi sivulla 15 ja takasivulla 10 penniä pieneltä riviltä. — Ilmoitukset ovat jätettävät kirjapainoon viimeis-tään joka tiistai ja perjantai klo 2 i. p.

Päivälista.

Raastuvanoikeus ja Maistraati, istunto Maanantaisin kello 11 e.p.p.
Kaupungin pormestarin vastaanotto-aika klo 9—11 e. p. p.
Rahatoimikamari auki Keskiviikkoisin kello 6:ta j.p.
Kansallisosakepankin konttori auki Maanantaina, Keskiviikkona ja Lauan-taina kello 11—1.
Säästö pankki Lauantaisin 6:ta j.p.
Sähkösanoma konttori auki arkipäi-vinä 8—2 ja 5—7, sunnuntaina 9—11 sekä 5—7.
Kansankirjasto: Sunnuntaina 3—6 ja Torstaina 6—7 j.p.
Lukusali: Sunnuntaina 3—7 ja Torstaina 6—8.

Lääkärit.

Piirilääkäri, Tri O. W. Wen-nerström vastaan ottaa sairaita ko-dissaan klo 9—11 e.p.p. ja 5—6 j.p.p. — Tapa turma kohtauksia joka aika vuorokaudella.
Sairaat, jotka pyrkivät sairashuoneeseen otettaviksi, saapukoot sinne klo 1/212 päivällä.
Käynti sairashuoneella sairaitten ty-könä on sallittu klo 9—10 ja 4—5.

Kajaanin postikonttori pide-tään avoinna:

Maanantaina, Tiistaina, Torstaina klo 9—12 e.p.p. ja 3—6 j.p.p.
Keskiviikkona, Perjantaina, Lauantai-na klo 9—12 e.p.p. ja 3—5 j.p.p.
Sunnuntai- ja juhlapäivinä klo 9—10 e.p.p. ja 5—6 j.p.p.

Postien tulo-aika:

Sunnuntaina a.p. Iisalmelta ja i.p. Hyrynsalmelta ja Ristijärveltä.
Maanantaina a.p. Kestilältä, Pulkki-lasta, Iisalmelta ja Paltamosta sekä i.p. Kuhmosta ja Sotkamosta.
Tiistaina a.p. Iisalmelta.
Keskiviikkona a.p. Oulusta ja Paltamosta.
Torstaina i.p. Hyrynsalmelta, Ristijär-veltä, Puolangalta, Suomussalmelta, Kuhmosta ja Sotkamosta.
Perjantaina a.p. Iisalmelta.
Lauantaina a.p. Oulusta ja Paltamos-ta sekä i.p. Sotkamosta.

Postien lähtö-aika:

Sunnuntaina klo 7 j.p.p. Iisalmelle.
Maanantaina klo 9 e.p.p. Sotkamoon, klo 11 e.p.p. Paltamoon ja klo 10 j.p.p. Ouluun ja Säräisniemelle.
Tiistaina klo 9 e.p.p. Kestilään ja Pulkkilään.
Keskiviikkona klo 9 e.p.p. Kuhmonie-melle, Sotkamoon, Suomussalmelle, Puo-langalle, Hyrynsalmelle, Ristijärvelle; klo 11 e.p.p. Paltamoon ja klo 7 e.p.p. Iisal-melle.
Torstaina klo 10 j.p.p. Ouluun, Vaa-laan ja Säräisniemelle sekä Oulun kaut-ta Suomussalmelle ja Puolangalle.
Perjantaina klo 7 i.p.p. Iisalmelle.
Lauantaina klo 9 e.p.p. Kuhmoniemel-le ja Sotkamoon, Hyrynsalmelle ja Ristijärvelle; klo 11 e.p.p. Paltamoon sekä klo 7 i.p.p. Iisalmelle ja Iisalmen kaut-ta Ouluun.

Kirjelaatikot tyhjennetään.

Postikonttorin luona 15 min., muut 1/2 tuntia ennen postin lähtöä.

Kulleroo, Tapaturmavakuu-tusosakeyhtiö.
Asiamies ERIK PIRINEN.

Kajaanin Lehdin

yksityisnumeroita saa-daan ostaa kirjapainosta, hinta 10 penniä.

Kajaanin Kirjapaino

Kajaanissa toimittaa kirjapainoon kuuluvia töitä.

Kurssit.

Suomen pankki 27 p. Huhtif.

	Myynti-kurssi:	Osto-kurssi:
	M. p.	M. p.
Pietari a/v	267: 60	266: 30
Lontoo a/v	25: 35	25: 15
3 kk.	—	25: —
Paris a/v	100: 50	99: 70
3 kk.	—	99: —
Antwerpen a/v	100: 30	99: 50
3 kk.	—	98: 80
Hampuri a/v	124: —	123: 20
3 kk.	—	122: —
Lybekki a/v	124: —	123: 20
3 kk.	—	122: —
Berlin a/v	124: —	123: 20
3 kk.	—	122: —
Frankfurt am Main a/v	124: —	123: 20
3 kk.	—	122: —
Amsterdam a/v	209: —	—
3 kk.	—	206: 50
Tukholma	139: —	138: 40
Kristiania a/v	139: —	138: 30
Köpenhamina a/v	139: —	138: 30
New-York	5: 25	5: —

Ilmoituksia.

Piirilääkäri, Tri O. W. Wennerström

vastaanottaa sairaita ja kutsumuksia sairaitten luokse kodissaan **klo 9—11 e. p. p. ja 5—6 j. p. p.** — **Tapaturmakohtauksia** joka aika vno-rokaudesta.

Sairaat, jotka pyrkivät sairashuoneeseen otettaviksi saapukoot sinne klo 1/212 päivällä.

Kangas-tavaroita

myön huokeimmalla

Ivan Sergejeff.

Kirjekuoria, Kirjelankettia

saadaan painettuina helpolla

Kajaanin Kirjapainossa.

Uutta! Uutta!

Uusia, kauniita

Tapeettia

ja **Reunuksia**

sisään tullut, joita myyn halvim-malla

Ivan Sergejeff.

Osa miesten ja naisten

Kankaita

myydään sisäänostohintoihin.

Ivan Sergejeff.

Kaupunkien hal-litus muinais-aikoina.

(Jatk. viime n:roon.)

Kaupungin hallinto järjestettiin sit-temmin joulukuun 26 p:nä 1619 an-netun säännön kautta, joka n. m. määräsi jonkinlaisen kunnallisen edus-tuksen. Kaupungin asukasten tuli wal-lita joukostaan määrätty luku henki-löitä, puoleksi kauppiaita ja puoleksi käsityöläisiä, ja nämä n. k. kaupungin vanhimmat edustivat sitten pormaris-toa sekä päättivät raadin kansja kau-pungin asioista. Raadin ja raadin laisääntämismalta taas supistettiin kun-nallisiin asioihin, jota vastoin lais-käytäntö eli tuomiovalta edelleenkin oli pormestareilla ja raadilla. Tuomio-istuimen suhteen määrättiin, että kah-den n. k. kemnerin tuli käsitellä wähä-pätoisempia asioita ja koettaa saada niitä sovitetuiksi tai ratkaista ne lain mukaan. Tästä käy selville, että kau-pungeissa vieläkin oli nuo ennen mai-nitut kaksi eri tuomioistuinta, joita nyt kutsutaan raastuvanoikeus- ja kemnerin oi-keudeksi. Kuninkaan wouti ei enää ryhdy tuomarin toimiin, vaan wal-woo hallitsijan puolesta kaupungin hal-lintoa, joka lähinnä on raadin ja kau-pungin vanhimpain tehtävä.

Kaupunkien waurastumista koetetiin myös auttaa ja edistää siten, että elinkeinon harjoittajia sekä etusijassa käsityöläisiä wewoitettiin asettumaan kaupunkieihin. Kauppa ja ylimalkaan muutkin elinkeinot olivat kielletyt maaseuduilla ja kaupungin asukkailla oli oikeus syyttää niitä, jotka muka louk-fasivat tätä heidän ylsinomaista oikeut-taan. Luonnollisena seurauksena oli, että elinkeinon harjoittajat siirtyivät kaupunkieihin, joissa samaan ammattiin kuuluvat liittyivät toisiinsa ja muodostivat erityisiä yhdistyksiä, joiden tarpeitus alkuaan lienee ollut waaran uhatesja suojella ja auttaa yhdistyksen jäseniä. Yhdistyksen perustamiseksi wai-futti sekun, että samaan ammattiin kuuluvilla elinkeinonharjoittajilla ylimal-kaan oli kamat pyrinnot ja edut, joka myös saattoi heitä lähempään yhtey-teen toistensa kansja. Niitä kutsuttiin ammattieiksi ja ainoastaan ammattiyh-distykseen kuuluvalla oli oikeus har-joittaa sen ammattia eli elinkeinoa. Sen, jota halutti päästä porwariksi ja saada n. k. porwarioikeus, täytyi näyt-tää taitonsa jossakin ammatissa ja sitä

warten esittää näyte, jonka ammatti-kunta tutki ja hyväksyi. Syyskuun 23 p:nä 1621 annetun yleisen ammatti-järjestyksen mukaan tuli kullakin am-matilla olla n. k. ammatin wanhin ja jäseniä, jotka kunniaan käsytynhaltija sekä pormestari ja waati määräsivät toimintansa. Niiden tehtävänä oli tutkia ja päättää ammattiyhdistyksen asioita.

Amattijärjestyksen kautta ovat kau-pungit onnistuneet säilyttää itsenäisen asemansa, sillä waaran uhatesja yhtyi-wät porwarit yksimielin puolustamaan oikeuksiaan sortajia vastaan. Omituis-ta on todellakin werrata kaupunkieja maalaistuntiin. Wuosifatojen kulussa ovat edelliset olleet itsenäisinä yhdis-tyksinä, joilla on ollut oma hallintonsa ja alku aikoina myös omat lakinsa. Vielä meidänkin aikoina woi huomata jangen tuntuwan eroawaisuuden kau-punkieja ja maalaistuntia koskewissa laisäännöissä, joka ei olekaan ihme-teltävää, kun tiedämme, että kaupun-keja koskewat määräykset nykyisessä laisjamme pääasiallisesti perustuvat edellä sanottuun kaupunkilakiin. Mitet tärkein kaupungin oikeuksista lienee kunninkinniiden asujamille saatu walta, itse walita tuomarinsa. Ennen wan-haan oli tällainen oikeus maafunnilla-kin, waan jo kauan aikaa sitten on se riistetty heiltä. Waikka Wuosin ja Suo-men kaupungit eiwät kostaan ole päi-suneet niin suuriksi kuin esim. Saksan maan mahtawat hanjakaupungit, ovat ne kuitenkin waaroista ja ahdistuksista huolimatta pitäneet itsenäisyytensä hal-linnollisessa ja oikeudellisessa suhteessa.

Asewewollisuusastuk-sen „tasoittaminen“.

Kuten tietty, tarcoittawat waltiopäi-wille viimeksi annetut esitykset n. m. että wuosittain 5,300 Suomen kansja-laista pistettäisiin wendäläisiin sotajouk-koihin ja että heiltä riistettäisiin heidän omien latiensu suoja. Ne oikeuswaarat, jotka siitä seuraisi, on aitaifem-min yleisin sanoin esintuotu, mutta tähän saakka ei ole ryhdytty tarkemmin tutkimaan, mitä kaikfia seurauksia sellai-nen „tasoittaminen“ tuottaisi Suomen kansjalaisille.

W. B. huomauttaa, että niiden ran-gaistusten joukossa, jotka luettelaa Wen-dälän sotilasrikoslaisissa, on yksi, jota sa-notaan „rangaistusluokkaan siirtämiseksi“. Sotaoikeuden, s. o. kolmen up-jeerin tuomion kautta woiwat tämän rangaistuksen alaisiksi joutua ne sota-miehet, „joilla ei ole erityisiä säätöoi-keuksia“. Ne sotamiehet, jotka tuomi-taan suljettawiksi sotilaswankilaan, siirretään samalla rangaistusluokkaan, mutta eräisiä tapauksissa woiwaan tä-hän rangaistukseen myöskin tuomita erikseen (SS 6 ja 54 wendäl. sotil.-rikosl.). Sotamiehen siirtäminen ran-gaistusluokkaan sijältää etupäässä sen, että hän woi joutua ruumiinrangaistuksen alaisiksi wähäpätöisimmistäkin rikkomisista, moimatta wewota; ran-gaistuksesta ei nimittäin saa walittaa sen liiallisen ankaruuden wuoksi, waan ainoastaan siinä tapauksessa, että asian-omainen päällikkö sen määräämisessä on

mennyt hänelle järjestyssäännöissä wön-nyetyn wallan yli (S 102 wendäl. sotil.-rikosl.). Mutta järjestyssääntö oikeut-taa kompanianpäällikköä määräämään „rangaistusluokkajalle“ 15 raipan-lyöntiä, pataljoonapäällikkö 25 lyöntiä ja rykmentinpäällikkö 50 lyöntiä (SS 25, 28 ja 29 järj.-sään). Sotaoikeus puo-lestaan saa tuomita „rangaistusluo-kkalaisen“ 200 lyöntiin asti (S 59 wendäl. sotil.-rikosl. lisäys) ja, jos hän on pantu arrestanttitomppanlaan, 300 lyöntiin asti (S 281 sotil.-rikol.).

Joku woihi ehkä luulla, että „ran-gaistusluokkaan siirtämistä“, tätä seu-rauksinsa nähden niin ankaraa ran-gaistusta, woiwaan käyttää ainoastaan poikkeustapauksissa ja tuomitaan aino-astaan parantamattomille ja turmeltu-nelle woiwaleille sotamiesten joutosja. Mutta Wendälän sotilasrikoslakia lähem-min tarkastettaessa tullaan pian huo-maamaan, ettei ensintään ole erittäin waikeata joutua rangaistusluokkaan. Niinpä esim. sotilas woiwaan siirtää rangaistusluokkaan ensi kerran kar-taamisesta (131 S), „riittämättömistä kunnioituksesta päällikköwuntaa kohtaan“ (96 S), walitusten teemisestä, wirta-toimisja laiminluomalla sitä warten wawhistettua järjestyksä ja päällikkö-kunnan rasittamisesta perättömillä wal-ituksilla (171 S), päiwystäjän tehtä-wien huolimattomuudesta täyttämisestä (161 S) j. n. e.

Niinkuin mainittiin, woiwaan ran-gaistusluokkaan siirtää ainoastaan sel-laisia sotilaita, „joilla ei ole erityisiä säätöoikeuksia“. Wendälän lain mukaan ovat sellaisia: talonpojat ja pikkupor-warit (s. o. kaupungin asukkaat, jotka eiwät kuulu kauppaikäisiin). Sotaoikeu-tettuja ja siis ruumiinrangaistuksesta wapautettuja ovat aatelismiehet, heng-gelliset kauppiat ja perinnölliset por-warit. Mutta jos nyt otaksutaan, että ehdotettu „tasoitus“ toimeenpantaisiin niin mihinkä viimeksimainituista luo-kista tulisiwatkain silloin wendäläiseen joukkoon siirretyt suomalaiset asewewol-liset luettawiksi, jotka eiwät ole aateli-smiehiä eiwättä kuulu hengelliseen sää-tyyn. Wendälän lakikirjassa tietysti ei puhuta mitään suomalaisista. Mutta se woiwi eräänlaisille „lakimiehille“ an-taa hywän aiheen wäittää että, kun ei Wendälän laki tee mitään poikkeusta suomalaisiin nähden, pitäisi siis niiden suomalaisten, jotka suorittawat asewewollisuutensa wendäläisessä joutosja, saada joutua raipparangaistuksen alai-siksi.

Kajaanista.

— **Waltiopäiwän waltiofujen pi-tentämistä** kolmesta wuodesta wuideksi wuodeksi kuuluu keuraalikuwernööri päättäneen St. W:lle esittää. — W:lehti.

— **Waltiofajisten waltiopäiwän päättäminen.** Senaatti on esittänyt wawhistettawaksi juhlamenojen ohjel-man waltiofajisten waltiopäiwän päät-täjäisissä. Ohjelma on aiwan yhtäläi-nen kuin wafinaisten waltiopäiwän päättäjäistilaisuudessa.

Waliofuntien mietintöjä alettaneen käsitellä jäänäyissä tällä wuokolla.

— **Uusi suomalainen teatteritalo.** Senaatti on esittänyt „Suomalaisen teatteritalon osakeyhtiölle“ ajannulai-sen talon rakentamiseksi suomalaiselle teatterille 500,000 man rakennus-arvon. — W:lehti.

F. J. Airaksisen Räätiliike

Kajaanissa.

Kajaanin Yhteiskoulu

lopettaa tämän lukuvuoden julkisella tutkinnolla keskiviikkona t. k. 31 p. kello 9 epp.

Edellisenä päivänä kello 4 jpp. sopii ilmoittaa tutkittavaksi uusia oppilaita.

— **Maaseututeatterin osakeyhtiölle** on senaatti esittänyt 8,000 mk perustamiskustannuksiin ja 10,000 mk vuotuisen valtioavun 3:ksi vuodeksi mainitun teatterin kannattamiseksi. — P:lehti.

— **Sensuuria kovennettava.** Kerraalikuvneröörin kansliasta on paino-ylhallitus saanut painoasiamiehille lähetettäväksi seuraavan kirjelmän:

Viime aikoina on h. ylh. kerraalikuvnerööri h. ylh. luona olevan painoasiamiehen konferenssin ehdotuksesta saatanut useita sanomalehtien toimittajia lailliseen edesvastaukseen. Toiset toimittajat, varsinkin kun niistä on seurauksena jonkun lehden lakkauttaminen, eivät ole voineet olla herättämättä syvän surkuttelun tunteita korkeimman wallan edustajassa Suomen Suuriruhtinaanmaassa.

Siihen katsoen, että tehollisempi wellisuuffien täyttämisen painoasiamiesten puolelta monessa suhteessa olisi voinut ehkäistä moisten vähemmän toimittajien ilmiöitten välittämättömyyttä, tahtoo kerraaliadjutantti Bobrifoff wiefälän huomauttaa paino-ylhallitusta sensuurimalwornan kowentamisesta mainituissa tapauksissa, siten esittää sen sijällyksen puolesta sopimattomien kirjoitusten ilmenemistä sanomalehdissä. H. ylh. warfin hywin tietää, että sanomalehden lakkauttamisesta eivät ainoastaan joudu kärsimään toimittajat, awustajat ja painotyön tekijät, waan myös lehden lukijat sekä heidän kera myös kerraalikuvnerööri, joka tällaiseen päätökseen ryhtyy ainoastaan milloin se on aiwan wälttämättömyyttä, tarkasti noudattamalla lakia ja omantunnon käskyjä. H. ylh. on käskennyt saattaa sylliset painoasiamiehet lailliseen edesvastaukseen sekä erinäisissä tapauksissa myös erottaa heidät toimestaan.

Kirjoituksia sensuuriohessa on tarkemmin noudatettava kiertokirjeen n:o 890*) sijällystä, jonka ohessa erityistä huomiota on pantava Suuriruhtinaanmaan ja keisarikunnan välisen suhteen wäärään tulkittamiseen. H. M. Keisarin pyhiä perjoonan toimien ja lainfäättämysten sopimattomaan arwostelemiseen, kun myös sellaisten walheellisten huhujen lewittämiseen, jotka saattawat kansassa synnyttää epäluottamusta Suur-

iruhtinaanmaahan sijoitettuihin wenääläisiin joukkoihin ja maan wenääläiseen asujamistöön.

— **Kerraalikuvneröörin Pietarin matka** lienee yhteydessä kansalaisadressin lopullisen esityksen kanssa. Toisen tiedon mukaan matkan kuitenkin olisi aiheuttanut senaatin lausunto puheena olleiden 10 miljoonan myöntämistä.

— **Sensuuri.** Paino-ylhallitus kuuluu päättäneen antaa waroitusten Sufwudstabsbladetille lehden perjantainumerossa olleen „En öfwerwäning“ nimisen kirjoituksen johdosta.

— **Wirallinen selonteko „adressirysien“ menosta Dulun läänissä.** H. ylh. kerraalikuvnerööri on, kuten tietty, läänin kuvnerööriltä kysellyt tarkempia tietoja maanjakohuhuja lewitänneistä reppureista.

Tähän kysymykseen kuuluu Dulun läänin kuvnerööri puolestaan antaneen sen wastauksen, että wenäälisiä kulkukauppiaita on kyllä ennenkin useiden wuositymmenien kulussa kiertellyt näillä pohjan perilläkin, waan ovat he kääntäytyneet jotenkin siwosti ja kaupitellet merattain waarattomia tawaroita sekä poliisia wältellen. Mutta nyhään on heitä lisääntynyt arwelutawassa määrässä. Heidän on huomattu tapainturmeluksen ohella suures määrässä lewitänneen kansaan tarttuvia, weneerisiä tauteja, wiefälä mitä julkeimmin kauppa käyneen wäljuomilla, myrkyillä dynamiitilla, ruudilla ja walmiiksi labatuilla ampumapatruneilla y. m. j. Tuon luwattoman kaupanteon rinnalla ovat kansaan lewitänneet mitä walheellimpia juttuja mutta kohtisiltään tapahtuwasta maanjakosta, Suomen lain syrjäyttämistä Wenäjän lain tieltä, werojen wähenämistä ja wirtamiesten wiralta panosta, jonka ohessa nyt wäinimeisillä kuukausina ovat ruwenneet salaa lewäämään nimiä jonkin kirjoituksen alle, jonka sijältyä ei tunneta, etenkin lapsilta ja ymmärtämättömistä henkilöiltä houkutusilla ja lahjoilla, jopa uhkailullakin. Kuvnerööri on käskennyt ruunpalwelioita laillisia järjestyksessä sytteenalaisiksi jaattamaan noita kulkureita, mutta ei ole heistä yhtään wiefälä wangiittu eikä pysytetty muuten kuin, että jottut nimismiehet nyhään, niinkuin aikaisemminkin, ovat ottaneet heiltä tawarittoon heidän laittomasti kaupittamia tawaroita, mutta useimmiten heitä ei ole woiu edeswastauksen tuomita syystä, että ovat paikafunnalta poistuneet ilmoittamatta nimeään ja oikeuteen saapumatta teostaan wastaamaan.

— **Metsänhoitolaitos.** W. t. metsänpäällismiehenwirkaa Kemän hoitoalueessa on hakenut metsänfonditööri E. L. Wahlberg ja Baltamon hoitoalueessa ylioppilas K. A. Jkonen.

— **Kemin—Rowanniemen rata.** Helsingissä on käynnyn lähetystö hallituksesta anomassa, että ryhdyttäisiin Kemin—Rowanniemen radan rakentamiseen heti Tornion radan valmistuttua sekä että linjan teknillinen tutkimus toimitettaisiin, jos mahdollista, jo tänä kesänä. Taloudellinen tutkimus on jo aikaisemmin toimitettu ja on rautatietomietä puoltanut radan wälittintä rakentamista. Lähetystöön kuuluu kirjoherra Elis Tillman, metsänpäällismies Gjalmar Walmgren ja waltioasiamies Jsaak Hoikka Rowanniemestä sekä lautamies Antti Junes Mitroniosta Janoo — P:lehti.

— **Tulipalosta** Sotkamon pitäjän Laantylän Ralmomäen talossa, josta lyhyesti viime numerossa mainitsimme, olemme saaneet tarkempia waltiafin tarkkeita tietoja. Tuli oli päässyt heti karjafodasta wawetan wiereessä, wile me wilon tiistaina klo 4 i. p., ja kun kuwilla ilmalla oli koto kartano tuulen alapuolella, jytty se niin pian, ettei talonwäki, waltia olkin kotona, ehtinyt pelastamaan muuta kuin yhden lehmän, talon asjapaperit ja rahat. 12 huonetta, 8 lypsääwää lehmää, 5 nuoria, 19 lammasa, talon työkalut, waatteet, walmiit ruokatawarat m. m. pienempi saawillinen woiu ja kaikki talon irtaimisto joutuivat tulen saaliiksi. Rakki aittaa jäi palamatta, joihja talon wäljwarat jällytettiin. Surkeata oli ollut kuulla eläimien hätääännet palawista wawetoista. Eräs rohkea tyttö oli kyllä saanut kolme lehmää irtipäästettyksi wawetasja, waan ne eivät enää ojanneet tulla ulos, hädintuskin tyttö itse emätti pois. Waapurien apu ei tässä tullut kysymykseen, kun lähimpään taloon on 3 kilometriä. Talo oli wakuutettu kunnan yhteisessä wakuutusyhtiössä 3,300 markasta ja wawinto kofesta päättään on enempi kuin lahta werta juurempi. Tilan omistaa talokas Juhon Heikkinen.

Niän yhteydessä on meille kerrwttu, että taloa wakuuttaessa monta wuotta sitten, oliwat rakennukset ala-arwoiset, joten wakuutussumma on niin pieni. Ja syrjäisen ojanensa wuofikko eivät kunnan poltorefästajatkan ole käyneet taloa tarkastamassa neljään wuoteen?

— **Kansanwalistuksen edistämis-**seffi pidettiin Baltamosjakin Siwolan talossa kokous t. k. 10 p:nä. Siinä päätettiin koettaa kansanopetusta nyt aluksi edistää Baltamosja kiertokoulujen kautta. Kahden entisen kiertokoulun sijälly tunnittiin laittaa kolme uutta, jos saadaan waroja, joita ruwetaan lewäämään paikkafunnalta ja pyydetään Helsingistä kansanwalistustoimikunnalta Luksija kouluisja opetusaineiksi luultiin porhaiten sopiwan usommon, sijälwun, kirjoituksen, laulun ja lehtitymeenmille oppilaille myös lastenon. Waammekirja aiottiin hankkia lukufirejaksi, ja opettajat päätettiin wewoittaa opettamaan aamupäiwillä lapsia ja iltapäiwillä, varsinkin pyhäillöi-

na wanhempia ihmisiä. Opettajille kullekin pitäji saada wähintään 300 markan wuotuinen palkka. Koulut tulffitwat toimeensa ensi syhyistä alkaen ja niiden pitäji wuofittain toimia suunnille sama wuiffomäärä, kuin muiderkin koulujen. Wähempää huolta ajasta pitämään walittiin toimikunta, johon tuliwat walitufji seuraawat henkilöt: taloffaat Adolf Keränen-Mikkola, Kalle Heikkinen-Heistala, Antti Saataja-Seppälä, Juuso Huusko-Järwelä, Adam ja Kalle Juntunen-Abte, Kalle Korhonen-Hannila, Ana Karppinen-Korttee, Jaakko Juntunen-Sarppinen, Semmi Korhonen-Kaulala, talontyttö Olga Korhonen, pehtori E. Heikkinen, kiertokopetaja J. J. Terwonen, kirjailija Heikki Meriläinen, kauppiat G. A. Snellman ja J. S. Korhonen rouwa H. Lund neidit E. Wilander ja E. Reehardt, nimismiehet J. W. Cajaner ja E. Wilander, maanmitt. K. Lönnbohm, pastori T. Martikainen ja opett. S. Laulkaunen!

— **Kesäntulo** nähy tapahtuwan eri wuosina eriaikoina. Wuotena 1897 toukokuun 8 päiwän seutuwillä loppui kaikki lumi Baltaniemeltä, ja lammeista lähtiwät jäät jo toukof. 4 p:nä sekä Baltafelästä toukof. 15 p:nä. — Wuotena 1898 loppui wanha lumi Baltaniemeltä toukof. 20 p:nä seutuwillä, waan sitten jaman kunn 23—24 päiwinä satoi noin 30 cm pakkuluta uutta lunta, joka ei kuitentkaan festännyt kuin pari päiwää. Baltaniemen lamme nähy muualla kuin seinään wieruffilla; katoillakin pohjoispuolilla on wiefälä wanhaa lunta ja toista waan sataa. Tuuli on pohjoisessa ja ilma niin kylmä ettei turkitta tarkene ulos mennä. Baltaniemen lampejakin wiefälä näihin asti on ojettu hewofella ja Dulujärwelä onkin mainio keli. Eläimen ruokafin kuuluu jo muutamilta loppuwan. Hywin alkaa huolettaa tämä kesäntulon wäljyminen. Kunhan ei waan tulffi katowuofii muur emmetomuden sijälly, huokailawat jo ihmiset. Wanhat kerrwttowat wuotena 1867, jolloin oli juuri nälläwuufo, kewään olleen tähän tapaan. Silloin oli wiefälä Erkin päiwänä ollut hywä rekifeli Baltamosja.

— **Tientekoaasia.** Senaatti on hylkäennyt Muhoksen, Utajärwen ja Yli-Iimingin kuntien walituksen Dulun läänin kuvneröörin päätösfestä, joka wewoittaa mainitut kunnat rakentamaan maantien Keräsen tilasta Muhofjen pitäjässä Pitkaraisen tilalle samassa pitäjässä ja sieltä Yli-Iimingin kirkolle.

— **Koulut.** Dulun suomalaisen kossillisen lyseon reaaliostaston taluwyhdistyksen anomukseen, että waltio ottaisi huostaansa mainitun reaaliostaston tai että yhdistyksele myönnettäisiin

waltioepua mainitun reaaliostaston kannattamiseksi, ei senaatti ole suostunut.

— **„Hytaita owat herrain kiireet“**, Janoo Jananlastu, ja se myös usein totentuntin. Kun esim. owat Baltamon kuntalaisten laimamafasiinin säännöt olleet lähes neljän wuoden ajan korjaamisen alla, eikä niistä ole wiefälkään walmista saatu. Saapi nähdä, jola elää, tuleeko ne kostaan walmiiksi.

— **Kiehimänjoki** on jo sulanut wäylän pohdalla, paiffi rantajääät owat wiefälä poikallaan, niin että weneellä pääsee kulkemaan Sijärwestä Kiehimänjuulle maantien kohdalle asti. Lohenyhtäjät owat ahkerasti ammattiaan harjoitelleet ja owatpa niitä omistuneet muutamia saamaankin. Suoimatta kylmistä pohjoistuulista ja lumijateista on waan lohella omat tienfä. Waan epätoiwosta on kumminkin edeltäpäin odotettawissa olewa norssien eli fuoretten saalis. Jos eivät ilmat tule fuotuisammaksi, niin ei wimekki määrattu kalakaan tule saalispaikalle ollenkaan.

— **Caffautumut meijeriyhtiö.** Baltamon Uurankylän meijeriyhtiön osakefaat owat jo wimeisien lopputuliffisä tehneet t. k. 6 p:nä pitämässään kokouksessa yhtiölle kuuluwista astoistaan sillä tawalla, että pienempi kalusto on jaettu osamäärän mukaan osakasten wälillä, waan itse sepparaattori, jota ei woiu kappaleina jakaa, myytiin talokas Matti Terwofelle-Jaakkola 150 mk:n hinnasta, joten fiis on nyt Uurankylän meijeriyhtiö jo kuollut.

— **Työskafon** owat Dulun räätälintyöntekijät tehneet t. k. 8 p:nä, koska työntantajat eivät ole suostuneet heidän aikajemmin jättämiinsä palkanwlyennyswaatimuksiin.

Työntekijät owat hwykäfenneet Jr. Niemiwhon ja K. Rinnusen wlyennystarjouffen III:n luofan tariffin mukaan, joten heidän liikkeensä owat lakosta wapaat. Kaikki toiset liikkeet owat wiefälä lakon alaisia. — Raifu.

— **Suomen yleiselle käfitydyhdistykselle** on myönnetty entisen 2,500 mk:n sijälly 2,500 mk:n wuodesja toisen käfitydyksien toimeenpanemiseksi ammattipuueppien kehittämistä warten kansakoulujen käfityöiden ohjaajaksi.

— **Porwarissäädyn walittjämiehet** walittiwat t. k. 10 p:nä toimituskunnan jäseniksi hrat J. Juseliuksen ja E. Ohmanin sekä ensimmäiseksi waramieheksi hra T. L. Woismanin ja toiseksi waramieheksi hra E. L. v. Valerin. Tarfastuswalioikunnan jäseniksi walittiin hrat E. Schybergson ja E. J. Anderfin, ensimmäiseksi waramieheksi hra N. Grenius ja toiseksi waramieheksi hra A. Stiggelius.

— **Uusi komitea Pietarisfa.** Komitea wenääläisiä lakimiehiä asetettane antamaan jattuwissa tapauksissa seli-

Sadun pukuinen kuningas.

(Suomennos.)

(Jatkoa 20 n:roon.)

„Mutta fina, Rätchen et luule hänestä sitä? Sinähän tiedät paremmin, eikös niin?“

„No, minähän tiedän paremmin.“

„Kuka hän fiis on?“

„Se on kuningas,“ wastasi Rätchen fuorasti.

„Kuningas!“ matkasin minä hämmästyneenä.

„Niin, niin, kuningas — mielipuoifi kuningas. Ettekö tiedä, että kuningas meillä on mielen wiasja?“

„Etä en tiennyt. Sanoma fiitä oli fiihen aikaan aiwan uufi. Ja juurupuheet pienten ruhtinasten terweyden ilasta eivät milloinkaan ole minussa herättäneet erinäisiä tunteita. Siihen aikaan minun utelaisuuteni kuitenkin heräsi.“

„Kerro minulle fiitä, Rätchen. Dnto

se runollinen juttu? Dnto fiinä nainen muasja?“

Rätchen huokafi, ja hänen lähimmät sanansa oliwat epäriwät ja kurlilliset.

„On kyllä fiinä runollisuutta,“ wastasi hän. „Kuka olisi tiennyt ajatella-kaan. Kolme juttua, aiwan yhtäläistä Lohengrinin, kunnikaan — ja teidän!“

„Ja minun? Mitä fiinä puhutkaan, Rätchen?“

„Tarkoitan fiitä, kun kaikissa kolmesja jutussa on tyttö, jolla on tuttawa, kufkaa ja salaperäisesti tullut. Kaikissaja kolmesja jutussa testi ilo niinfaunan kuin salaperäisyhyttä testi. Kun tuttawa ilmoitti jufuperänjä, katosi runollisuus heti paikalla.“

Minä hämmästyin, ja olen warma, että hämmästyfeni nähy kirjoitettuna naamasjani.

„Kuitenkin, kaikitenkin,“ jatkoifi Rätchen, „ei tuo suurta haittaa tee. Emmehän ole pitäneet pilaa todellisuutena. Me wain olemme leikitelleet romaania. Suomenna on kaikki ohifse. Ja me erinäme hywinä ystäwiniä.“

Se oli myönnetty. Mutta kunnikaan kohtaloo piti Rätchen paljoa totisempana.

„Teillä ja minulla tulee olemaan monta lemmen juttua,“ Janoi hän, „mutta kuningas-waukalla oli ainoas-

taan yksi juttu. Ja fiinä olikin fiitä kylläfi.“

„Ette hän wähitellen saapui itse juttelemaan.“

„Minä tunjin hänen Elsanja,“ Janoi hän: „Elsa ei kuitentakaan ollut hänen oikea nimenjä, waan Elspet. Mutta Elsafi kuningas häntä nimitti, tietysti Brobantin Elsan mukaan. Hän oli köyhä tyttö, niinkuin minäkin, mutta ylhäistä jufua, niin hän oli ylpeä. Zollei hän olisi ollut ylpeä, niin hän ehkä olisi ollut onnellisempi.“

Liika ylpeä, joutuafse kunnikaan leikitelulaksi, liita alhainen, tullaifse kunnikaan puolifioffi. Minä aloin ymmärtää jutun juokfun. Mutta enemmän fiitä oli tulewa.

„Kunnikaalla, niinkuin tiedätte, oli tapa käydä usein Wagnerin luona — ilman kunnikaallisuutta — ja haas-tella hänen kansjaan, niinkuin mies miehen kansja, eikä niinkuin halliffia alammaisensa kansja.“

Minä nyköäyfin päätäni, näyttääf-feni, että minä tiefin sen seikan, walf-ken todella tiennyttään. Ja Rätchen jatkoifi:

„Hänen oli tapa juosta Wagnerin luona millä hekkellä hwywään, yöllä tai päiwällä. Ja Wagner oli kielletty Janomasta hänelle fire tabi majesteetti,

ja päästäwästä sijälle ketään, joka saattaisi tuntea kunnikaan. Niin hän usein tapafi Elspetin Wagnerin luona ja rakastui häneen. Heidän oli tapana laulaa yhdessä, Wagnerin fiottaessa pianoa. Usein he saiwat jäädä kahdenkesken pafinoimaan. Minä tiefin, minkä waltutuksen tuo outo herra teki Elspetiin.“

„Hän on niin ylewä, niin herttainen, niin kunnis, koetti hän wirtkfoa. Mutta niin salaperäinen. Hän on kuin ritari, jola on astunut ilmiin wanhasta sabusta. Siis, waltia olemme rakastaneet toinen toistamme kaikfi nämä kunnat, en tunne hänen nimeänjäkään.“

„Ettekö milloinkaan ole koettaneet saada fiitä tietää?“ kysyin.

„Olen kyllä,“ hän wastasi. „Ensin kysyin Wagnerilta, kuta hän oli, mutta Wagner kielii minua kufselemästä, koska oli syhytä, miksei minul’ ollut hywä fiitä tietää. Sentähden kysyin häneltä itseltä.“

„Ja hän wastasi?“ kysyin minä.

„Hän ainoastaan wastasi pilapufiella, Janoen olewanja Lohengrinin ja minä ol’ Elsain ja että fiinä meille oli kylläfi, rakastafseemme toinen toistamme runolliffilla jatu-nimillä. Se kuuluu mielipuoisen puheelta. Kuitenkaan en saattanut pitää fiitä semmoifena.“

Waltia hän puhui kuin sulhanen, hän samassa puhui kuin mies, jolla oli waltä kästeä ja jola oli tottunut fiihen, että häntä toteltiin. Hän sai minunkin ajaksi niin tottelemaan, että minä kätfin utelaisuuteni sydämeni äärimmäifimpään louffoon.“

„Mutta minä tiedän,“ selitti Rätchen, „ettei nainen saata hillitä utelaisuuttansa, enempeä kuin hän saa rakkauttansa hillityksi. Sittekin, waltia nainen on hirweästi rakastunut, on utelaisuus hänessä wälwemin näistä kahdesta intohimosta. Siis kysyin Elspetiiltä, testikö kauwan ennenkuin hän jälleen tiedusteli sulhaseltaan tuota salaisuutta.“

„Ja hän wastasi?“

„Ei kauwan,“ hän wastasi; ja kun minä häneltä kysyin, hän puhui kunnmallisemmin, kuin ennen. Hän saneli tuon wäryin Lohengrinistä, josta niin usein olin kuullut hänen laulawan:

Waan Elsa — — — yhtä mä waadin

Älä milloinkaan muu kufsele, Mifsä kotoni on, mistä rotuni laadin, Älä nimeä, arwoa tiedustele.

(Jatt.)

tyhjiä Suomen lakien sijällyksestä sekä laatimaan ehdotusta Suomen lakien järjestelmään panoksi. Suomen valtioliiketoimivirasto on lähetellyt walitsijallean yksi jäsen komiteaan. — P:lehti.

— **Heinolan kaupungin maistraatille** on Mikkelin kuvernööri lähettänyt seuraavan kiertokirjeen:

Sen johdosta kun on tapahtunut, että niissä luettelaisissa ulkomaalaisista, joita lähetettiin Hänen Ylhäisyydellensä Kenraalikubernöörille, on ulkomaalaisiksi myöskin wenäjan alamaiset luettelut, on Kenraalikubernööri käskennyt tämän erehdyksen wälttämiseksi minun feilitämään asianomaisille, etteivät wenälaiset ole Suomen Suuriruhtinaanmaan asukkaiksi ulkomaalaisia, waan wanhempia welsjiä jomasja yleisessä suuresja wenälaisessa perheessä, jotka kaikki ovat Wenäjan hallitsijan isännän alamaisia ja ettei wenälaisia waresides ole pidettävä ulkomaalaisten weroisina, waan että heille luettelaisissa on annettava omituisen paikka eri päällekirjoitusten alla. — S:ö.

— **Kaafi painosta.** Kun Ranskan lähettiläs Pietarisja, kreivi Montebollo, oli tuonnoin keisarin puheilla, kysyi keisari lähettiläältä oliko hän lutenut erästä Nowoje Wrenjan kirjoitusta. Lähettiläs wastasi ei lutenensa ja sai sitten keisarin oman lehden lukeakseen. Lähettiläs wertaili tätä numeroa yleisön käyttämiin lehtiin ja huomasi silloin keisarillisen lehden olewan tärkeissä kohdissa aiwan toisenlaisen.

Tietysti „Nowoje Wrenja“ ei ole ainoa lehti, josta otetaan kaifi painosta. — Uusim.

— **Miksi Suomen itsenäisyys on häwitettävä?** Kerrotaan että Wenäjan sotilaslähettiläs lontoossa oli lähettänyt sotaministerille erään ilmoituksen, jonka tämä sittemmin on esittänyt keisarille. Ilmoituksen mukaan olisi „salainen sopimus“ olemassa Suomen johtamain miesten ja Englannin hallituksen välillä, nimittäin että suomalaiset sodassa Englannin ja Wenäjan välillä warustaisivat 100,000 miestä auttaakseen Englantilaisia ja takaisivat Englannin laiwastolle wapaan pääsyn Suomen saaristoon.

Tätä ilmoitusta kerrotaan käytetyn kumoamattomana todistuksena, että Suomen itsenäisyys on juurineen häwitettävä ja erittäinkin että Suomen sotajoukko on tehtävä wenälaisiksi. — Uusim.

— **Ylioppilastutkintowalioikunta** on päättänyt yliopiston rehtorille ehdottaa että fyyskirjoitukset tänä vuonna saifi suorittaa syysk. 4—9 pnä, jotta ne, jotka aikaisemmin ovat suorittaneet tutkintonsa kouluisja mutta joita ei kaikissa kirjallisissa kokeissa ole hywäksytty, saataisivat lufufauden alussa suorittaa ylioppilastutkintonsa.

— **Haakfiriko Suomenlahdesja.** Tuskin oli laiwakulku ennättänyt oikein päästä alkun Suomenlahdesja, kun jo sattui haakfiriko, mikä olisi woinut tuottaa monelle miehelle surman. Niden ulkomaalaisten laiwojen joukossa, jotka jäälohkareiden lomitse koettivat pyrkiä Kronstadtiin, oli myös norjalainen höyrylaiva Frigg. Lähellä Seistaria tunkeutui Frigg niin paksuun liikkeessä olemaan ahtojäähän, että kowaonninen laiva menetti mahdollisuuden päästä eteenpäin. Lifäkki sai se isoja aukkoja wenedalaiseen runkoonsa sekä alkoi meren aallokossa kowaasti keikkumaan. Pian se sitte wajosi meren pohjaan. Laiwan miehistö oli ennättänyt pelastua ja otti sen ystäwällisesti vastaan lähellä haakfirikon paikkaa olewa höyrylaiva „Norra.“

— **Suomalaisia naistyöntekijöitä houkuteltu Ruotsiin.** Tukholmalainen Dagens Nyheter kertoo että Oskarströmin hattutehtaanen Palmstadsissa on asiamiehiä ja kiertokirjeitä lähettämällä houkuteltu naistyöntekijöitä Suomesta. Niinpä toisja torstaina saapui Wellamolla Helsingistä 15 nuorta naista Tukholmaan jatkaakseen matkaa Oskarströmin tehtaalles.

Jotkut Tukholman ammattiyhdistysten jäsenet koettivat päästä naisten puheille kehottaakseen heitä luopumaan aiikestaan, mutta naisia wartioiwan asiamiehet ja salapoliisit eivät heitä laskenet laimaan, Wasta klo 10 aikaan illalla

lasfettiin naiset ma'hin ja poliisijaattamina heidän oli suoraa päättä mentävä rautatieasemalle.

— **Capfi kuollut wiinaan.** T. k. 7 pnä klo 8 a. p. oli jarrumies Johan Gustaf Lammisen, Helsingissä, neljännellä wuodella olewa poika Johan Otto saanut käsiinjä pöydältä kupin, jossa oli wiinaa, minkä hän, lainkaan aawistamatta ja tajuamatta sitä wauralliseksi, tyhjenti suuhunsa. Poikaparan äiti ei tällöin sattunut olemaan huoneessa, waan oli hetkeksi pistäytynyt ulos kerman hakuum. Palattuaan löysi äiti poikansa itkemässä ja walittamassa. Kun wihdoin saatiin selwille, että poika oli juonut wiinaa, toimitettiin hänet lastensairaalaan, missä hän samana päivänä klo 3 tienoissa kuoli. Wenoalaisen ruumis tulee awattawaksi. — P:lehti.

— **Porwoon waiwaistalo palanut.** T. k. 8 pnä syytti tulipalo klo 1 aikana päiwällä Porwoon kaupungin waiwaistalossa, joka sijaitsee noin kilometrin päässä kaupungista.

Muuan hoidokkaista huomasi wähää ennen klo 1 tulta rakennuksen katolla, joka oli päreistä, ja luullaan samuupiipusta tulleitten säkeneitten syyttäneen katon. Palaneessa rakennuksessa olewa irtaimisto paloi melkein kokonaan; ainoastaan alimmasja kerroksessa olewat tawarat säilyttiin.

Sammutusyöissä, jota kaupungin W. P. Kunta toimitti, ruhjoi putoowa hirsi wapaachtoisen palokuntalaisten, kullataseppä Lindholmin niin pahoin, että lääkäri pelkää hänen heittäwan hengeltä.

Palanut rakennus oli wakuutettu kaupunkien yleisessä paloapuyhtiössä 6,000 mkasta, irtaimisto taas wenälaisessa 1827 wuoden palowakuutusyhtiössä 1,200 mkasta. Hoidokkaat, joita on 37, ovat toistaiseksi sijoitetut hourufopppeihin ja leipomarakennukseen. — P:lehti.

— **Amiraali Makaroff,** wenälaisen jäänsärfikäläin wermakin luoja, on Suomen höyrylaiwasafeyhtiöltä halunnut ostaa Expressin, jota nykyään Tukholmassa muodostetaan lastilawaksi. Wifomus kuuluu olleen lähetettyä Expressin wermakin kera Pohjois-Jäämerelle ja Jenisejwirran suulle. Expressin ostosta ei kuitenkaan tulle mitään, mutta sen sijaan ostettaneen samaan tarkoitukseen mainitun yhtiön höyrylaiva Birgo, joka nykyään on Stettinissä korjattawana. Amiraali Makaroff käwi äskettäin Helsingissä. — P:lehti.

— **Lahjoituksia Suomen kirjallijalle.** Tunnettu wäritehdas Gebrüder Jänecke & Fr. Schneemann on säfäktietä käskennyt täkäläistä asiamiestään Suomen kirjallijalle toimiminen puolesta jättämään 500 Sakin mkaa, päätettäväksi apuna sanomalehtien lakkauttamisen kautta työttömiksi joutuneille kirjallijalle. — Jos näitä waroja tähän tarkoitukseen ei tarwita, tahtoo toimiminen siirrettäväksi Suomen kirjallijain Apuyhdistyksen rahastoon wanhoin kirjallijain eläkkeiden turwaamisiksi. — Gut.

— **Lahjoitus.** Nimeänjä ilmoittamaton henkilö on lahjoittanut 10,000 mkaa lastenkodin perustamisiksi Uuteenkaupunkiin. — P:lehti.

— **50 vuotta oli t. k. 10 pnä** kulunut siitä, kun Aleksis Kiven „Lea“ ensi kerran annettiin suomalaisen teatterin hnytmähetkenä Helsingissä.

— **50 prof. alemmksen** myöntää hra Werner Ederström suwelle ofalle kirjoistaan kansankirjastoihin ostettaessa. Wuoden ajan ovat kansankirjastot tilaisuudessa saamaan kirjoja tällä korkealla alemmksella. Kehoitamme kirjastoja ja kansankirjastojen harrastawia kansalaisia wiiwymättä käyttämään hywäksien tätä tarjousta. — Uusim.

— **Kilpailu Elias Edmroin patsaasta.** Pallintolautakunta, jonka tehtävänä oli jätettyjen kilpaluonnokkien arwosteleminen, kokontui asiantuntijain mukana sunnuntaina i. p. Ensi palkinto, 1,500 mk, päätettiin antaa merille „Syntyanat“, toinen palkinto, 1,000 mk, merille „i“ ja lisäpalkinto merille „Till fädrens minne“. Wimilippuja awatesja huomattiin palkintojen langenneen seuraawille taitelijoille: ensi palkin-

to Emil Wikströmille, toinen Emil Halofelle ja kolmas Robert Stigellille.

Kilpailijat luonnokset owat yleisön nähtävänä olleet Suomalaisen kirjallisuuden seuran talossa. — P:lehti.

— **Pohjoismainen sanomalehtimieskokous Kristiansassa** on nyt lopullisesti päätetty pidettäväksi kesäkuun 19—21 päiwinä. Kesustelufyymyksiä woidaan kokousta warten lähettää t. k. 24 p:ään asti.

— **Toistawa meteori** nähti Sawonlinnassa toisja festiwiikkona klo 10,40 tawalla. Se kohosi kaakosta ja kulki luoteeseen päin. Häikäisewä oli walo tuosta loistawasta pallosta ja sen pyrsöstä. Noin 10 sekuntin ajan nähti se ja samalla kuului wätisewä ääni. Häwittyyään pilwiin, kuului samalta ilman suunmalta noin 4½ minuutin kulutta pamaus, kuten sanunnan laukaus. Wuultawasti räjähti meteori silloin kapaleiksi. — S:linna.

— **Suomen rakunaryhmentti** tulee ottamaan osaa tänäkesäiseen leirikokoukseen Krasnoje-Selosja. Ryhmentti sijoitetaan Giekan, Tanikan, Rauppijan ja Röntjänillan tyliin Gietamällä. — Jnk.

— **Tyhjästä paremman puuteessa.** Joku aika sitten ilmoitettiin Wiipurista maan korkeimmalle hallitusmiehelle, että eräs sifäläinen pappi saarnastuolista julkilufeksaan h. ylh. kenraalikubernöörin selitystä viime arm. manifestin johdosta olisi siihen muka lifännyt neuwon, ettei sitä tarwitse noudata. Rohdakkoin tuli käsky läipin kubernöörille ilmoittaa tapahtumasta tuofapitulille, jotta uskalias Herran palwelija saifi rangaistuksen. Kuvernööri on tehnyt työtä käskettyä ja pasortoi fai matkustaa Sawonlinnaan tekemään selkoa teoista, joita hän ei ole tehnyt, sillä mainittua selitystä ei ole wiesä kirjoissa edes julki lufutukaan! — Wiip. San.

— **Juho Koskela** on jättänyt konsursijahakemuksen Wajaan raastuwan oikeuteen, kertoo P:lehti.

— **Keino puutarhojen perustamiseen.** Ruotsissa on erääsä seurakunnassa, jonka fikkoherra on suuri puutarhan ystäwä, menestyksellä käytetty sifä keino puutarhahoidon edistämiseksi, että koululaisille on palkinnotsi abheruudesta ja hywästä käytöfsestä jaettu heidelmäpuiden ja marjapehkojen taimia. Siten on onnistuttu herättämään nuorjossa harrastusta puutarhahoittoon; lapsista on harrastus tarttunut wanhoihin ihmisiin ja nyt sanotaan pitäjässä löytywan useimmasja talossa pieni puutarha, jota kolo talon wäki innolla hoitaa.

Ramala wertyö.

Seitsemän henkeä murhattu Nurmijärvellä.

Telefoni-ilmoituksen mukaan, kertoo P:lehti, Uudenmaan lääninhallitukselle on Klaukkalan kylässä Nurmijärvellä yöllä wästen t. k. 10 päiwää kolo perhe erääsä talossa murhattu. Murhattujen luku on seitsemän henkeä. Luullaan oltawan murhaajan jälillä. Lähempia tietoja puuttuu.

Hbl. kertoo murhasta seuraawaa: Kun tt. 10 pn aamuna klo 8 naapuritalosta tultiin käymään Simolan torpassa, niin kohtasi sinne saapuneita kauheaa näky.

Huoneessa wasemmalla eteisestä torppari itse 64 wuotias Johan Edefiel Aspelin makasi werisään owensuussa. Tuwan sängyssä makasi murhattuna torpparin naimaton 34 wuotias tytär Ebla Emilia Aspelin ja torpassa työskentelewä naimaton loisyntär Anna Rosengren noin 30 wuotias kotoisin Esbosta. Kun ensimmäiset taloon tulijat meniwät huoneen läpi eteisen takana olewaan huoneeseen, niin kohtasi heitä siellä wiesä lamppi näky. Siellä makasi nimittäin lattialla werisäädessä talon nuorin, ainoastaan wuutamien kufaufien ikäinen tytär Ellen pää melkein poikki hatattuna. Sängyssä werisään makasi torpparin 62 wuotias waimo Sofia Karolina Aspelin ja hänen 28 wuotias tyttärensä

(pikku Ellenin äiti) Ida Erika Aspelin ja hänen wiifimuotias tyttärentyttärensä Ida Sofia Aspelin, joka jattumalta oli käymässä isowanhempainsa luona. Torppari Aspelinin kolmas tytär on nimittäin naimisissa Wäkämä-nimisen torpparin kansja Esbon Lahnuksesta.

Kuka on tämän kauheen murhan tekijä?

Epäluulo lankefi heti yhteen talon asukkaista, jota ei ollut murhattujen joukossa, mutta jonka kowasti werellä tarat waatteet löydettiin ja otettiin takamariktoon, nimittäin renki Erik Malmelin, joka palweli torpassa toista wuotta. Waikka hänet tt. 9 pn iltana oli nähty työssä torpan pellolla, niin oli hän kadonnut 10 p., jolloin tuo hirmuinen löytö tapahtui. Hänen mufanaan oli kadonnut kaikki torpan rahat. Ja kuitenkin yleensä oli seudulla tunnettua, että torpassa oli aina rahoja. Samalla katofi torpparin pyssy ja pistooli. Sitäpaitsi oli W. weristen waatteittensa asemasta ottanut päälle paremman puwon.

Murha-aseena oli hän käyttänyt ei wanhempää kuin tahta talon kirstusta sekä piilua. Kaikki nämä kolme asetta löydettiin werifinä murhapaiakalta.

Toistaiseksi ei tämän kauheen murharyy ole wiesä tarpeeksi selwillä. Kuitenkin on tunnettua, että luultu murhaaja on ollut toiwossa saada murhatun Ebla Emilia Aspelinin waimokseen, mikä ei kuitenkaan onnistunut, koska tällä itsellään oli ollut toiset aiheet.

Torpassa oli W. muutoin viime aitoina saanut ohjata ja määrätä melkein oman tahtonsa mukaan. Mutta kun hän kerran tänä wuonna ei saanut tahtoaan tapahtumaan, niin oli hän uhanut, että „elkää te (torpan muut asukkaat) luulfoakaan että saatte elää tämän wuoden loppuun.“

Kuinka murha on tapahtunut sen woi päättää niin hywin murhattujen asemasta kuin sifäkin, että ne kaikki olivat ihan karkaita ja tyliä klo 8 10 pn aamuna, ja että murhatut oli nähty liikkeellä torpan luona klo 9 pn iltana.

Rauheaa murha on sifä tapahtunut silloin, kun torpan kaikki asukkaat olivat menneet lemolle ja ehtineet waipua sywään uneen.

Nurmijärwen seurakunta ei entuudessa taankaan ole hywässä maineessa, niinpä on aikaisemmin useita murhia tapahtunut näissä metsäisissä seuduissa.

Kirjallisuutta.

— **Safeyhtis Kuopion Uusi Kirjapaino** on päättänyt ruweta ulosantamaan wihkofia, nimeltä 15 pennin kuwakirjasto, jotta runsaasti kuitutetaan isänmaallisilla y. m. kuwilla sekä warustetaan samansuuntaisilla kirjoituksilla. Kuwat tulewat isoja, niin että ne puolestaan hywin sowlutuwat seinillekin siellä, missä tätä tapaa miellään käytetään. Koko tulee kuten uudella Kuwa:ehdellä, ja joka wihkonen noin 8—12 siwua.

N:o 1 tulee olemaan jonkun werran lyhennetty ja mufailtu kansanpainos äskettäin ilmestynyttä ja suurta suofiota saawuttanutta Wnustojen lehteä, jossa on lufuisasti isänmaallisia kuwia ja kirjoituksia.

N:o 2 tulee suurimaksi osaksi sifälttämään wenälaisia oloja selittäviä kuwia ja kirjoituksia. Seuraawista wihkofista annetaan aikanaan sanomalehtien kautta lähempia tietoja.

Sinta tulee olemaan, kuten nimes-täkin näky, 15 pennin wihkosta. Kun ostetaan wärintään 25 kpl., annetaan ne 12 p:llä ja lähetetään wapaasti 100 kpl. eli enemmän 10 p. kpl:waan woinme tässä tapauksessa suorittaa lähetyksmaksun ainoastaan rautateitse eli laiwalla. 1,000 kpleen eli sifä fuuremmista tilausista mykunnetaan yhä wiesäkin joku alennus.

— **Kirjallisuutta.** R. E. Kolmin kustannuksella on painosta ilmestynyt: „Muta itseäsi! Oma opettajasi. Widiiniloja, Widiinsurja. I ja II wihot. Kirjoittanut lääket. toht. Drjö Drechsler. Suomennos sifälaisesta alufueofsesta.“

— I wihko sifälttää: Widin welwollisuudet itseään kohtaan ja II wihko: Soida lastasi! Lapsen hoito ja kaswatus ensi itäwuosina. Wihon hinta 1 mk.

Wenäjäältä.

Wertyö opistosja.

Kiewien hengellisen seminaarin toisen luokan ensimmäinen oppilas, 17 wuotias Krestshenski haawoitti huhtikuun 22 pnä saman opiston johtajan Filaretin hengenwaurallisesti. Tapauksesta kertoo eräs wenälainen lehti seuraawaa:

Wimeisenä lufupäiwänä ennen joululomaa alkoi fikfohistorian opettaja Petrusshenski kuulustella neljännen luokan oppilaalta Tshehowskilla koto wime lufufaudella ennätetyn oppimäärän.

Tshehowski wastasi, että tyllä hän osasi sen päiwän läksyn, mutta ei woinut muistaa kaikkea, jota lufufauden kuluksja oli lufuttu: jos hänet olisi käsketty walmistautumaan, niin olisi hän tyllä lufunut koto oppimäärän.

Opettaja Petrusshenski wastasi että hän tahtoi kysyä Tshehowskilla kaikki, ja silloin tuli tämän wastata „mofotamatta“.

„Mutta sehän on wäärnyttä“, janoi Tshehowski.

„Mitä! Teenkö minä wäärnyttä?“ huusi opettaja, ja oppilas Krestshenski, joka istui Tshehowskin weresjä ja on weli sille samanimiselle oppilaalle, joka johtajaa wastaan teki murharytyksen, wastasi:

„Kyllä, se on wäärnyttä.“

Petrushenski riensi heti seminaarin johtokunnan luo ja waati mainittujen oppilaiden Tshehowskin ja Krestshenskin erottamista seminaarista. Joulun jälkeen erotettiin molemmat, waikka oja johtokunnasta jyrkästi wastusti sifä.

Niin kuin mainittiin, oli Krestshenskillä weli seminaarisja. Tämä jatkoi opistosja käyntiään, mutta hän itäwöi kauheasti wiesjään ja alkoi käydä raskasmieliseksi. Kuitenkin jatkoi hän opinnoitaan ja käyttäytyi kuten ennenkin mallikelpoisesti.

Sattuipa sitte eräänä päiwänä, että muutamit seminaarin oppilaat tekivät huwiretten, jolla myös wätijuomia nauittiin. Krestshenskin olivat towerinfa kutsuneet mukaan retfelles. Hän joi myöskin muutamain lasillisen ja tottumattomana wätijuomiin päihtyi hän pian.

Saawuttuaan retfelles kotoin welwät towerit R:n seminaarin sairaa laan ja pitwät häntä siellä piilosja, kunnes oli selwinnyt. Sairaalan wäskärillä oli paha mielesjä tätä seuraa kohtaan ja kiirehti johtajalle kertomaan Krestshenskin sairauden oitekan laadun johtajan watumuksesta nostettiin fyymys Krestshenskin erottamisesta, waikkapa tämä aina muuten oli mallikelpoisesti käyttäytynyt.

Kun R., joka welsjä kohtaloa surren jo oli riutunut ja itäänkuin joutunut pois suurmiltaan, sai tietää wäkaawasta waaarasta, osti hän itselleen tikarin ja läffi johtajan luo saamaan selitystä, mutta saawuttuaan johtajan luo oli tällä jo erotodistus walmiina ja ojensi sen hänelle. Krestshenski wastaanotti wasemmalla kädellä paperin, oikealla isk hän tikarin johtajan kylkeen. Witemmainittu waipui heti tainnoksisja lattialle, ja saapuwilla olewatt opettajat jufufwat tiehensä toifiin huoneisiin, sulkien owet jälkeensä. Wielekkuohufisja meni Krestshenski wertyön tehtyään seminaarin jufsalalin ja käweli siellä edestafasin, kunnes poliisif saaput, jolloin hän tyyneenä antot tikarin ja isfensä poliisijn waltaan. Johtajan tila on arweluttama — warkinkin kun hän aina on ollut titulainen.

Krestshenskin welsket owat köyhän maapapin poikia, jolla aina on ollut iloa — nyt niin onnettomain — polkainsja tawattomasta lahjakkaisuudesta, erinomaisesta ebistyksestä ja mallikelpoista käytöfsestä.

— 7,000 henosta tulee hallituksen toimenpiteestä jaettavaksi Wiatkan tuvernementin hätäkärsineille talonpojille.

— Roswojoukko junaa uhkaamassa. Matustaminen Siperian rautatiellä saattaa olla hengenvaarallista, kuten eräs kirjeenvaihtaja „Zenifei“ lehdele kertoo. Kun Irkutskista tuleva juna oli saapunut Tipin asemalle, ilmoittivat asemän virkamiehet matustajille sen hämmästyttävän uutisen, että parissa kylässä olivat maankulkijat muodostaneet 30-miehisen roswojoukon, joka aikoi hyökätä juuri tämän junan päälle 5—6 wirstan päässä Ingashin asemalta, joka Tipistä oli ensimmäinen. Nuhdyttiin tietysti kaikkiin mahdollisiin varokeinoihin. Junamiehistöle annettiin aseet käteen ja sijoitettiin niitä postipaas- ja matustajavaunuihin, san-tarmia apuna. Pitkin rataa oli joka wirstan päässä wartija lyhtyä näyttämässä. Juna kulki 50 wirstan nopeudella tunnisja. Näin sitä päästiin onnellisesti Ingashin asemalle ilman mitään seikkailua, mutta toisella kertaa woi-wat roswo tääntää aikomuksensa, huomauttaa kirjeenvaihtaja.

— Rauhanaate. Wenäjän sotaministeriö on erään amiraali von Schantzin esimiehenä ollen asetetun komitean ehdotuksesta päättänyt, että Alexandroffskajan ruununvalimoissa waletaan uusia kumunia seitsemän miljoonan ruplan edestä.

Ulkomaalta.

Saagin rauhangonferenssin jäsenet.

Jäsenluettelo on nyt julaistu. Muutamamat waltiot, kuten Bulgaria, Montenegro y. m. eiwät vielä ole nimittäneet edustajiaan. Muiden maiden edustajat ovat seuraavat:

Englannin: Sir Julian Pauncefate, lähettiläs Washingtonissa.

Saksan: Kreiwi v. Münster, lähettiläs Pariisissa.

Itäwalta-Unkarin: Kreiwi v. Welsenheim, ulkoministeriön ensi osaston päällikkö.

Kiinan: Yang-Yu, lähettiläs Pietarissa.

Tanskan: Wille, ministeri Lontoossa.

Espanjan: Tetuanin herttua.

Uhdyswaltain: Andrew White, lähettiläs Berliinissä.

Ranskan: Leon Bourgeois, ent. pääministeri.

Italian: Kreiwi Nigra, lähettiläs Wienissä.

Japanin: Barooni Gawayshi, ministeri Pietarissa.

Hollannin: van Karnebeck ent. ulkoministeri.

Perlian: Kenraali Mirza Nizafhan, ministeri Pietarissa.

Wenäjän: Barooni v. Staal, lähettiläs Lontoossa.

Rumaanian: Weldiman, ministeri Berliinissä.

Nuotfi-Norjan: Wapaaherra Bildt, lähettiläs Roomassa.

Sweitsin: Roth, ministeri Berliinissä.

Turkin: Turhan pasha.

Siamin: Thya Suriga, lähettiläs Pariisissa.

Ranskan sotaministeri eronnut.

Pariisista sähkötetään t. k. 7 pnä, että sotaministeri Freycinet on eronnut. Nleisken toitten ministeri Cranz nimetty sota-, senaattori Monesteri työmisteriksi.

„Köln. Ztg“ kirjoittaa, että Freycinet'n ero on uusi todistus siitä, mihin waikeaan asemaan Dreyfusin juttu on saattanut Ranskan ja mikä sekaannus ja hajaannus on syntynyt koko waltiolaitoksessa ja waltioelämässä. Kymmenesä kuukaudessa Freycinet on wibes sotaministeri, joka luopuu wirastaan; kymmenesä kuukaudessa Dreyfusin juttu on ajanut paikoiltaan kenra-

lit Billot'n, Zurlindenin, Ghanoinen ja molemmat siiviliministerit Gavaignacin ja Freycinet'n; ei siis ole liitki sanottu kun wäittää, että pula tasawallan sotaministeriössä nähy jattuwan ikuisesti. Tuskin luultawaa on, että Freycinet'n eron syynä oli tuntemattoman edusmiehen moitteet toisarwoisesja afiasja, joka ei edes johtanut äänestukseen kamarissa. Serkkäntueteisuus ei ole kostaan ollut Freycinet'n heikko puoli; horjumattomana hän seisoi, kun Panamajutussa kaikkialta hyökättiin hänen kimppuunsa, eikä hän totenuksellaan puhuja- ja seurustelutaidossa helposti joutu hämilleen; tunnettuahan on, että „walkoinen hiiri“ ei hevilla antanut ajaa itseään loukkuun. Tämä wälinäytös kamarissa siis ei ole woinut olla syynä Freycinet'n eroon wirasta, jossa hän tällä kertaa tuskin oli ollut puolta wuotta ja johon häntä sitoiwot sekä taipumus että asiantuntemus. Syynä on ollut mahdottomuus aikaan saada sitä, minkä sotajoukko häneltä waati „kunniansa“ puolustamiseksi, nimittäin erehdysten, rifosten ja witojen salamista, mahdottomuus saada kansan waloa waatiwan omantunnon ja kenraalein omantunnon sopusointuun, joka viime mainittu waati waiheremista, mahdottomuus pelastaa asemaa, joka ei enää ollut pelastettawissa. Siten on, „Köln. Ztg“ janoo, Freycinetin, joka näytti olewan määrätty korkeampaan tehtävään, joutunut kolmannen tasawallan hajaantumisen uhriksi, mitä Panama ei woinut waihtua, sen on Dreyfusin juttu tehnyt; se on ennen aikaa tappanut yhden kolmonnen tasawallan tykenwimmistä päistä ja fywykkäimistä työmiehistä. Waltiollliseen elämään Freycinet tuskin enää palanee.

— Työn sulkemisia Wapupäiwän johdosta. „Vorwärts“ kertoo, että 1860 työmiestä 78 eri tehtaasta Berliinissä on sulettu työstä sen johdosta, että owat ottaneet osaa Wapupäiwämielenosotuksiin. Niinikään on 283 huonekalupuuseppää sekä joukko muita työmiehiä sulettu työstä.

Leizigistä ja Lyyppelistä kerrotaan niinikään työn sulkemisista samasta syystä.

— Uhdyswaltain entinen presidentti Cleveland ottaa wasta perustetun profesoriwiran poliitikassa Princetonin yliopistosja New Jerseyssä.

Pieniä tietoja.

Lontoon kerjäläinen ansaitsee keskimäärin 15 mk. päiwässä.

Tepsiwä keino naisnukkeja wastaan. Erään jalkalaisen lehden mukaan norjalainen waltioapäiwämies kelsinyt tepsiwän keinoon naisnukkejawastaan. Hän aikoo näet täyhellä tobellä tehdä latkehdotuksen, jonka mukaan naisella, joka ei oja ommella, tuta ja laittaa ruokaa, ei ole oikeutta mennä naimisiin.

Rikas kerjäläinen. 82 wuotias Henrietta Schmidt Brooklynissä, joka samoin kuin 15 wuotta sitten kuollut miehensä harjoitti kerjunta ammatinaan ja joka ästettiin tawattiin kuolleena kotonaan, jätti jälkeensä lähes 120,000 mk. Sen summan oli muja kerjäämällä koonnut. Wainaja oli ollut niin jaita, ettei hän kostaan ostanut leipäpalasta, wateriaepua eikä polttoaineita.

Naiset kaksintaistelussa. Ranskalainen naiskirjailija rwa Bernabo, joka kirjoittaa nimimerkillä „Frédéric Verthold“ julkaisi tuonoin romaanin, joka kuwaa oloja taiteilijapiireissä eikä aivan edullisessa waloissa. Wähän aikaa kirjan ilmestymisen jälkeen eräs laulajatar nimeltä Cazol lähetti kirjailijattarelle todistajansa waatimaan häntä kunnianloukkauksesta kaksintaisteluun. Laulajatar wäitti, että romaanin päähenkilö tarkoitti häntä. Waikka rwa Bernabos kuinka foetti wakuuttaa, ettei hän ollut ajatellutkaan rwa Cazolia, ettei hän häntä edes tuntenutkaan, ei suuttanut laulajatar luopunut waatimuksesta. Kirjailijatar juostui silloin taisteluun. Ennen pitkää saa siis Pariisin skandaalikonikka merkitä muistoon kaksintaistelun naistenkin wälillä. Ensimmäisen kerran ei se tapahdutaan.

HUOM! Nyt saapunut! **HUOM!**

Herrain ja Lasten

KESÄHATTUJA

monta eri lajia

saadaan ostaa helpoimmilla hinnoilla

Ivan Sergejeffin

Sekatavara-kaupoista.

Hyvin lajitelluista

**Sekatavara-
Kaupoistani**

myyn huokeimmalla niinkuin:

**Kahvia, Nisujauhoja,
Sokeria, Ryyniä,
Tupakkia, Ruismaltaita,
y. m. y. m.**

Ivan Sergejeff.

Elontiet.

Niin on paljon elonteitä, Kuin on monta kulkijaa; Eri polkuin kautta meitä Matkan päähän johdetaan.

Tiet ne joskus risteilevät, Polku sattuu polkuhun; Kulkijatkin kätelevät, Yhdess' yhtyiin kulkuhun.

Pian tiet taas erkanevat, Kulkijatkin samaten, Eri matkat aukeavat, Johtamahan perillen.

Synkän korven kautta waiwoin Toinen matkaa jouduttaa; Ommellinen kukkalaaksoin Kautta laulain vaelttaa. —

Puhtain mielin rientäkäämme, Eri teitä kierrellen. Vihdoin yhteen yhtykäämms Eessä Valon istuimen!

J. M.—n.

Ilmoituksia.

**Rautatavara-
Kaupastani**

myön halvimmalli:

Niittokoneita, Silppukoneita, Kääntöauroja y. m. maanviljelyskaluja, sekä erikoistavaroita, niinkuin: Ovikelloja, Puodin ovi-linkkuja, Puukkoja, Pöytäveitsiä, Leipäveitsiä, Hiiren pyydyksiä, Ruuvilistoja, Alasimia, Vasaroita, Kankirautaa ja Terästä kaikenlaatuista, y. m. y. m. rautatavaraa.

Ivan Sergejeff.

E. Kaataja
Kajaanissa

Maalaa ajo- ja huonekaluja, kylttejä y. m. Lattjamattoja panee.

Koljonniemen

Höyrymyllyn

Ruisjauhoja ja ohrajauhoja kuori-neen jauhettuja. Ohrajauhoja, les-tattuja myöpi

Gust. Raninin perilliset

Kuopiossa.

Täällä
alituinen varasto

Kauppias K. Korhosella.

Kaikkaa

Suutarin ammattiin

kuuluvaa työtä tehdään hyvästi koti- ja ulkomaan tarpeista. Hyvä työ, huokeat hinnat! Tilaukset toimitetaan heti. Valmiita kenkiä sekä hyvää kengän-rasvaa myytävänä.

Joh. Leinosen Suutariliike,
Torikatu N:o 35.

P. Sidorow

Suomalainen Kalusto-
kauppa Helsingissä

Asiamies Kajaanissa

Erik Pirinen

Myypi hyvillä ehdoilla ja kohtuul-lisilla hinnoilla: Maanviljelys- ja Meijerikalustoja, Mylly- ja Puunjalostusteollisuuden koneita y. m., y. m.

Henkivakuutusosakeyhtiö

SUOMI

Yhtiön asiamiehiä allamainituissa paik-kakunnissa owat:

Kajaanissa Erik Pirinen.
Kuhmossa P. Kontio.
Sotkamossa H. W. Leinonen.
Säräisniemellä O. Kowalainen.

Tapaturmavakuutusosakeyhtiö

KULLERVO myöntää

wakuutuksia edullisimmilla ehdoilla. Yhtiön asiamies Kajaanissa

Erik Pirinen.

Palowakuutusosakeyhtiö

POHJOLA

vakuuttaa edullisimmilla ehdoilla kiinteitä ja irtainta omaisuutta kau-pungissa ja maaseuduilla.

Yhtiön asiamies Kajaanissa

Erik Pirinen.

Kajaanin Lehti

välittää ilmoituksia

kaikkiin

Suomen lehtiin.

Ilmoitushinta

on

15 p. etu- ja 10 p. taka-sivulla riviltä.

Kajaani, Kajaanin Kirjapaino 1899.

Ulkomaiset puollustavat Suomen kansan asiata.

Pietarista ilmoitetaan: Maanantaina 26 p. kesäkuuta saapui Pietariin kansainvälinen lähetystö, joka toi mukanaan S. M. Keisarille osoitettuja adressseja kahdestatoista Euroopan maasta. Adressin on allekirjoittanut yhteensä 1,050 henkilöä, jotka edustavat eurooppalaisia kulttuureja, jonka nimesä Suomen eduksi vedotaan häneen, joka on kokoonkutsunut rauhankonferenssin, saattaakseen oikeuden ja oikeudellisuuden periaatteita voittoon. Jäseninä lähetystössä ovat: senaattori Trarieur Ranskasta, kansainvälisen oikeuden professori Westlake Suurbritanniasta (poisjaoleva), presidentti kansainvälisessä laitoksessa kansainvälistä oikeutta warten professori Brusca Italiasta, lakitieteen professori van der Vlugt Hollannista, professori wapaaherra Nordenfjöld Ruotsista, professori Brögger Norjasta, professori Norman-Hansen Tanskasta, professori Ezinyei Unkarista (poisjaoleva).

Päitfi edellä luetelluista maista, tuopi lähetystö mukanaan adressseja Belgiasta, Saksasta, Itäwallasta ja Sveitsistä. Eri adressien allekirjoittajien joukossa tawataan näiden maiden kulttuurin etewimmät edustajat, tiedemiehiä, joidenta joukossa useita kuuluisia lainoppineita, kirjailijoita, taiteilijoita, kansanedustajia y. m. Me mainitsenme waan esimerkin wuokfi seuraawat:

Useita professoireita kansainvälisessä oikeudessa, niinkuin Brie, Zelinet, Georg Meyer, Laspeyres, Lyon-Caen, Anira, Holland, Westlake, Birrell; Berliinin, Lontoon, Oxfordin, Cambridgein, Edinburghin, Glasgownin, Gandin, Leydin, Bolognan, Messinan, Bernin, Lausannen, Zürichin, Lundin, ja Göteborgin yliopistojen rehtorit; sekä

belgialaiset: Buis, Gewaert, Meunier, Willems, Logeman, Koli, Goblet, d'Alviella;

tanskalaiset: Bajer, Vesthorn, Georg Brandes, Heiberg, Jacobsen, Kröger, Pontoppidan;

saksalaiset: Eucken, Haackel, Eude, Waldeyer, Tobler, Birchow, Mommsen, Debrück, Johannes ja Erich Schmidt, Vegas, Wallot, Sohm, Lenbach, Duden, Kuno Fischer, Paul, Gierke, Piloty, Hofegger, Köppen;

ranskalaiset: Lavisse, Leroy-Beaulieu, Gaston Paris, Frédéric Passy, Sardon, ruhtinas de Broglie, Sully-Prudhomme, Bandal, Emile Zola, Anatole France, Michet, Duclaux, Picart, Roux, Paul Meyer, Gavet, Bréal, Monod, Falguière, Mercier, Dagnan-Bouveret, Koll;

englantilaiset: Lister, Markham, Courtney, Breuner, Herbert Spencer, George Meredith, W. Ramsay, Fowler, Roscoe, Buchanan, Wilson, Tait, Bristolf, Stephen, Keltie;

hollantilaiset: Naamen van Ennes, Tak van Voortvliet, Savornin-Lohmann, Smitsart, Bergansius, Wytersind, van Hermbelden, Boisjewain, Kern, van der Sande, Bahyusen;

itaalialaiset: Edmondo de Amicis, Lombroso, Villari, Comparetti, Bonifadini, Canonico, Beltrami, Carducci, Ascoli, Pierantoni, d'Ancona, Pongiboni, Graj;

norjalaiset: Björnson, Ibsen, Lie, Riiland, Garborg, Grieg, Bugge, Nansen, Sars, Storm, Swendsen, Thaulow;

itäwallalaiset: Menzel, Kraft-Ebing, Erner, Stoos, Pfoff, Adler, Friedmann, Schröder;

sveitsiläiset: Hilty Duden, Lang, Martin le Fort, Nenevier, Naville;

unkarilaiset: Cótivos, Beöthy, Justh, Gyulai, Fratnoi, Fejerpatati, Herczet;

ruotsalaiset: Sahlin, Rey, Löwén, Sildebrand, Montan, de la Gardie, Olivecrona, Hazelius, Snoilsky, Nordström, Warburg, Sohlman, Negius, Palme, Wirsen, Gedin, Hedberg, Mittag-Leffler, Schück y. m., y. m.

Tiistaina 27 p. kesä. oli eurooppalaisen kulttuurin lähetystö howini-nisteri, parooni Freedericjin luona ja uoi päästä Hänen Majesteettinsa pu-

heille. Tämä lupasi esittää lähetystön toiwomuksen ja ilmoittaa Hänen Majesteettinsa wastauksen wiimeistään torstaina kesäp. 29 p.

Pietarista ilmoitetaan: Kesäp. 28 p. ilmoitti kuitenkin howini-nisteri, että hän ei woinut ryhtyä asiaan ja että lähetystön olisi kääntyminen sisäasiainministerin puoleen. Sen mukaan kuin ilmoitettiin, ei tämä kuitenkaan ollut tawattawissa ennenkuin 30 p. klo 2 j. p. koska hän edellisenä päivänä oli matkustanut Pietariin.

Pietarista myöhemmin tulleen sähkösanoman mukaan, on sisäasiain ministeri lähetystölle ilmoittanut, että sen pyyntö päästä S. Majesteettinsa puolelle on hylätty.

Asianomaiset adressit olivat näin kuuluvat:

Saksa.

Me, allekirjoittaneet, tunnemme welwollisuutemme waatimaan meitä julkilausumaan myötätuntoisuutemme Suomen kansaa kohtaan. Täältä pieneltä, mutta toimeliaalta ja tarmokkaalta kansalta, joka, waikka taistelee kuin kuu ja kurua luontoa vastaan, kuitenkin tämän wuosijadan kulussa on tyennyt kehittäymään wähitellen lisääntyään warallisuuteen, on kunnostanut itsensä sekä tieteen että taiteen alalla, on perustanut esimerkiksi kelpaaman opetustoimen, luonut kotipaikan runsaalle ja omintakeiselle sivistykselle — tältä kansalta uhataan nyt riistää oma luontaisuutensa, taloudellisen ja henkisen toiminnan tehokkain waikutin.

Katsoimme epäamättömän welwollisuutemme waatimaan että me, huolimatta kansallisuuden ja waltiollisen ajaman erilaisuudesta, korotamme äänemme ja julkilausumme toiwomukse-namme että tämä eurooppalaisten kansain perheen kallisarwoinen jäsen säätetään peritatoon joutumasta. Emme woi uskoa, että ruhtinas, joka on kokoonkutsunut kansainvälisen rauhankonferenssin, saattaa tuomita kukoistawan, uutteran ja lainkuulijaisen kansan peritatoon.

Iso-Britannia.

Hänen Majesteetilleen keisarille, koto Wenäjänmaan Tsaarille, Suomen Suuriruhtinaalle y. m.

Teidän Majesteettinne!

Me, allekirjoittaneet, rohkenemme kunnioittaen lähestyä Teidän Majesteettianne lausuesjamme hartaan myötätuntoisuutemme niitten jalojen ja ylemmien tunteitten johdosta, jotka Teidän Majesteettinne julkilausui siinä julistuskirjassa, joka aiheutti Haagissa paraitaa toosa olewan rauhankonferenssin kokoonkutsujien.

Kun me hartaalla osanotolla olemme saaneet tiedon siitä maaliskuun 5 p:nä (helmik. 21 p:nä) 1899 annetusta adressista, jonka oli allekirjoittanut enemmän kuin puoli miljoonaa Suomen miestä ja naista, jotka juhlallisesti wetoowat Teidän Majesteettinne saadaksesen pitää järkähtymättöminä ne oikeudet, ja etuudet, jotka Hänen Majesteettinsa Keisari Aleksanteri I wuonna 1809 oli tunnustanut sekä Porwoon waltiopäiwillä että Haminan rauhankonferenssissa, ja jotka Hänen Korkeat Seuraajanja sittemmin owat wahvistaneet, rohkenemme lausua sen toiwomuksen, että Teidän Keisarillinen Majesteettinne tahtoisi panna huomiota näihin toiwomuksiin, joita Teidän suomalaiset alamaisenne adressissaan owat lausuneet.

Ilksi katteran surun lähteenä sekä meille että kaikille Teidän Majesteettinne walistuneen katsojien ihailijoille, jos saimmme nähdä Suomen Suuriruhtinas-kunnessa äskettäin sattuneiden tapahtumain olewan esteenä sille maailman sivistyskansojen keskinäiselle ystäwyydelle, jolla Teidän Keisarillisessa Majesteettisamme on niin etewä puoltaja.

Itäwalla.

Hänen Majesteetilleen Nikolai II:lle Wenäjän Armollisimmalle ja mahtawimmalle Keisarille.

Teidän Majesteettinne annettua helmikuun 15 p:nä 1899 julistuskirjan Suomelle on suuri lewottomuus waltannut Suomen kansan. Katsoen kansallisuus-omettomuudeksi niiden uusien waltio-oikeudellisten perusteiden julistamista, joiden mukaan, tämän julis-

tuskirjan nojalla, Suuriruhtinas-kunnan juube Wenäjään tulisi määrättäväksi, owat ne kaikki kansallisuutta, jotka Suomessa asuwat samoin kuin kaikki kansanluokat yhyneet julkisesti itwilaisuuteen surunsa ja hylkäävän mielipiteensä. Nämä asianhaarat owat kiinnittäneet koko Euroopan huomiota Suomen keshaloon ja kaikkialla herättäneet kunnastelua ja myötätuntoisuutta.

Helmikuun 15 päivän julistusta on ehdottomasti suurin ja walistunein osa Suomen wäestöä katsonut niiden oikeuksien supistamiseksi, jotka Teidän Majesteettinne Korkea Edeltäjä, Keisari Aleksanteri I oli suonut ja jotka kaikki Hänen Seuraajanja Wenäjän waltaituimella owat lupauksilla ja mitä juhlallisimmilla wakuutuksilla wahvistaneet.

Kiitos olkoon sen suuremmoisien wakuutuksen, mikä Teidän Majesteettillenne on ollut sekä Wenäjän sisä- että ulkopoliittiaan, koto maailma on tottunut Teidän Majesteettianne katsomaan oikeuden ja rauhankonferenssin suojelijaksi.

Me woiimme yhtä wahan waatia oikeutta orwostella onko Suomessa waltitewa lewottomuus aiheutettu wai ei, kofin misjä määrin äskettäin julistatut asetukset woiwot saattaa waaraan sitä wihelystä, minkä Suomi kowalla taistelulla sekä sisällillä että ulkonaissa waltitewa vastaan on tähän asti nauttinsa waltiollisen ja hallinnollisen itsenäisyyden turwissa luonut. Mutta yhteisen edeswastuun tunne sivistyksellisiin harrastuksiin katsoen, jotka Haagin rauhankonferenssissa owat pukeutumassa uusiin waltiooikeudellisiin muotoihin, on taas Teidän Majesteettinne omasta alotteesta herätetty eloon, ja tämän tunteen waltaimina allekirjoittaneet, Wienin yliopiston opettajat, sywimmässä nöyryydessä rohkenewat pyytää Teidän Majesteettianne kallistamaan korwansa Suomenkansan rukouksille, tämän kansan, jonka sivistys ja kansalliset omintuomukset owat milloinkaan ole saattaneet waaraan tai olleet esteenä Wenäjän taroitusperrän saattamiseksi, sekä uudelleen ottamaan heidän rukouksensa ja anomuksensa harjittamaksi. Täysin luottaen Teidän Keisarillisen Majesteettinne ylemään ja lomiellisyhtein me pyydämme Teitä wastaanottamaan meidän nöyryimmän kunnioituksemme ilmaist.

Unkari.

Hänen Majesteetilleen Nikolai II:lle, koto Wenäjänmaan Keisarille ja Itse-waltiaalle, Suomen Suuriruhtinaalle.

Sywimmässä nöyryydessä astumme Teidän Majesteettinne luo, johon ryhtyhtenä koto sivistynyt maailma toiwonana ja kiitollisena luo katseensa. Tämä kiitollisuus tarkoittaa persoonallisesti Teidän Majesteettianne, jonka jalo sydän ja mahtawa sana on saanut kaikki waltiot yhteisen edun hywäksi työkentelemään rauhankonferenssiksi. Me allekirjoittaneethan olemme sen kansan lapia, jota — lukuunottamatta Wenäjän keisarikuntaa — kenties enen muita olemme saaneet kotoa, kuinka lämpimästi Teidän sydämenne sylkii, kun kolme wuotta sitte tuhatwuoista juhlamme wietäisjämme Teidän Keisarillisen Majesteettinne kautta saimme takaisin historiallemme kallisarwoisen muiston. Yhtiä liikutetuina kuin koto kansamme, olemme oppineet tuntemaan ja tunnustamaan Teidän keisarillisen Majesteettinne sydämen jalouden, joka ei ainoastaan huolehbi ihmisluunnan parasta, waan myös historiallisia muistoja ja kansojen tunteita.

Kallikoon Teidän Keisarillinen Majesteettinne meidän tänään sywimmällä kunnioituksella ja nöyrällä rukouksella wedita sydämeenne, jonka olemme oppineet tuntemaan. Mitä hartaimmalla kiitatuksella ja welhelligellä myötätuntoisuudella olemme lukueneet sen maaliskuun 5 päivänä tänä wuonna päivätyin päälle puolen miljoonan Suomen kansalaisen allekirjoittaman juhlallisen anomuksen, jossa niin kiituttawasti ja wakuuttawasti tulkitaan samalla kertaa kansallista olemassa-oloon huolehtimaan kansan suru ja sen järkähtymätön uskollisuus Teidän Keisarillista Majesteettianne ja Teidän waltakuntaanne kohtaan. Yksi Teidän Keisarillisen Majesteettinne kansoista rukoile Teitä kulemaan sitä, kansa, joka on woittanut koto sivistyneen

maailman myötätuntoisuuden uskollisuudellaan, lainkuuliaisuudellaan, sivistyksellään, urhoollisuudellaan, elinwoimaisuudellaan. Tuntien äskettäin ehdotettujen muutosten uhaawan itse sen oikeuskäsitelyä ja täysin kehittyneen elämänsä alkujuuria, tämä kansa pyytää wanhojen oikeuksensa ja perusjäännösten etuuksensa pyhittämistä, jotka Aleksanteri I juhlallisesti wahwisti, Aleksanteri II ja Aleksanteri III laajensi ja piti pyhinä ja jotka Teidän Keisarillinen Majesteettinne maraskuun 6 päivänä 1894 lisäsi wahwisti ja julisti „lujiksi ja järkähtymättömmiksi“.

Teidän Majesteettinne! Eallittakoon meidän rukouksessamme lausua se toiwomus, että Teidän Majesteettinne koto sivistyneen maailman kunnioittama waijus ja Teidän ruhtinasjydämme on löytäwä keinoja Wenäjän waltakunnan etujen yhdistämiseksi Suomen kansan loukkaamattomiin oikeuksiin. Suwaitkoon Teidän Keisarillinen Majesteettinne suoda huomiota hartaalle rukouksemme ei ainoastaan siihen wakuutukseen katsoen, jonka perustuksella olemme ihmiskunnan ja sivistyksen parasta ilmiällä pitäne mielipiteemme lausuneet, waan myös sen wuokfi, että tämä sana on lähtenyt weljeskansasta, joka ajan yössä on sydämesjään tuntenut samoja tunteita ja julkilausunut ilonja ja surunsa samalla kielellä kuin suomalaiset.

Lausumme Teidän Keisarillille Majesteetilleen sywimmän kunnioituksemme tunteet.

Budapestissä kesäkuussa 1899.

Italia.

Hänen Majesteetilleen, koto Wenäjänmaan Tsaarille, Suomen Suuriruhtinaalle j. n. e.

Teidän Majesteettinne!

Sydämeestämme ihailen niitä jaloja ja walistuneita katsojatoipajoja, jotka Teidän keisarillinen Majesteettinne on julkilausunut siinä julistuskirjassa, jossa julkaistiin kutsumus paraitaa koolla olewaan Haagin rauhankonferenssiin, rohkenemme kunnioittaen lähestyä Teidän Majesteettianne.

Sywää kiitutusta tuntien olemme lukueneet sen anomuksen maaliskuun 5 (helmikuun 21) päivästä 1899, jossa päälle puoli miljoonaa suomemaalasta, miestä ja naista, juhlallisesti on wadonnut Teihin katsoen niiden oikeuksien ja etuukien täydelliseen woimassa pyhittämiseen, jotka jalomielinen keisari Aleksanteri I wahwisti jo Porwoon waltiopäiwillä sekä Haminan rauhankonferenssissa ja jotka kaikki Hänen Korkeat Seuraajanja owat juhlallisesti wahwistaneet, ja rohkenemme lausua toiwomuksen, että Teidän Majesteettinne armollisesti suwaitsi kuulla sitä rukousta, jonka Hänen suomalaiset alamaisensa tässä anomuskirjassa Hänelle lähettawät. Sywästi surettaisi meitä allekirjoittaneita ja kaikkia niitä, jotka Teidän Majesteettinne jaloja aikeita ihailewat, jos äskeiset tapahtumat Suomen Suuriruhtinannuussa olisimat estämässä sitä sivistyneen maailman kansojen weljestymistä, joka Teidän Majesteettisamme on tawannut niin korkean ja mahtawan suojelijan.

Norja.

Hänen Keisarillille Majesteetilleen Nikolai II:lle, koto Wenäjänmaan Keisarille ja Itse-waltiaalle, Puolan Tsaarille, Suomen Suuriruhtinaalle y. m., y. m.

Me allekirjoittaneet rohkenemme sywimmässä nöyryydessä Teidän Keisarillisen Majesteettinne suofollisesti huomattawaksi puoltaa sitä anomusta maaliskuun 5 (helmikuun 21) päivästä 1899, jossa päälle puoli miljoonaa Suomen miestä ja naista pyytää Teidän Majesteettinne woimassa pyhittämään ne oikeudet ja etuudet, jotka Suomen hallitsijat heille owat useita kertoja juhlallisesti wakuuttaneet.

Me jalot aikeet, jotka owat Teidän Majesteettianne ohjanneet ottaessamme alotteen Haagissa paraitaa koolla olewaan rauhankonferenssiin, ja ne rauhankonferenssin ylläpitämistä tarkoittawat ylemät katsojatoiminnat, joista tämä aloite on todistuksena, owat antaneet meille rohkeutta rukoilla Teidän Keisarillijelta Majesteetiltanne, että Te

suwaitsiitte pysyttää rebellisen ja uskollisen Suomen kansan sen perusjäännön nautinnossa, jota se itse katsoo wälttämättömäksi ehdoksi synnyinmaansa menestykselle ja onnelle ja jonka suojissa se on woinut saawuttaa sivistyksiansa, joka ille takaa sivistyneen maailman kunnioitukfen ja myötätuntoisuuden.

Belgia (Flaamilainen adressi).

Hänen Keisarillille Majesteetilleen Nikolai II:lle, koto Wenäjänmaan Keisarille ja Itse-waltiaalle, Suomen Suuriruhtinaalle y. m., y. m.

Brysselisissä, toukokuussa 1899.

Teidän Majesteettinne!

Me allekirjoittaneet, belgialaiset kansalaiset, lähestymme mitä kunnioittawimmoin Teidän Keisarillista waltaituintanne.

Olemme saaneet tiedon siitä Teidän Majesteetilleen otetusta adressista maaliskuun 5 (helmikuun 21) päivästä, jonka yli puolen miljoonaa suomemaalasta, miestä ja naista, oli allekirjoittanut, ja jossa he wetoowat Teidän Majesteettinne saadaksesen edelleen täydellisesti nauttia niitä oikeuksia ja etuukia, jotka Hänen Keisarillinen Majesteettinsa 1809 oli tunnustanut sekä Porwoon waltiopäiwillä että Haminan rauhanteossa ja jotka Hänen Korkeat Seuraajanja sittemmin owat juhlallisesti wahwistaneet.

Syystä että olemme tunteneet sywää kiitutusta lukiesamme tätä adressia, rohkenemme luottamuksella julkilausua, että Teidän Majesteettinne suwaitsi ottaa armollisesti harjittuksensa sitä rukousta, jonka Teidän suomalaiset alamaisenne owat siihen lukueneet. Me allekirjoittaneet, jotka hartaasti olemme ylistäneet niitä jaloja ja ylemmiä tunteita, jotka Teidän Majesteettinne on ilmituonut siinä julistuksessa, joka aiheutti Haagin rauhankonferenssin, kuin myös kaikki muut Teidän Majesteettinne jaloen aikeiden ihailiat, sywästi walittaisimme, jos äskeiset tapahtumat Suomessa tuljisimat olemaan esteenä sille sivistyskansojen weljestymiselle, joka Teidän Majesteettisamme on saanut niin mainehikkaan suojelijan.

Hollanti.

Hänen Keisarillille Majesteetilleen Nikolai II:lle, koto Wenäjänmaan Keisarille ja Itse-waltiaalle, Suomen Suuriruhtinaalle y. m., y. m.

Teidän Majesteettinne!

Me allekirjoittaneet, hollantilaiset kansalaiset, lähestymme mitä kunnioittawimmoin Teidän Keisarillista waltaituintanne.

Olemme saaneet tiedon Teidän Majesteetilleen maaliskuun 5 (helmikuun 21) päivästä 1899 otetusta anomuksesta, jonka enempi kuin puoli miljoonaa suomemaalasta, miestä ja naista oli allekirjoittanut ja jossa he Teidän Majesteettillanne anowat että saisimat edelleen täydellisesti nauttia oikeuksia ja etuukia, jotka ensinmä wahwisti Hänen Majesteettinsa Keisari Aleksanteri I sekä Porwoon waltiopäiwillä että Haminan rauhanteossa ja jotka kaikki Hänen Korkeat Seuraajanja sittemmin owat juhlallisesti wahwistaneet.

Sywästi kiitutuina olemme lukueneet tämän anomuksen ja juuri siitä syystä rohkenemme lausua sen toiwomuksen, että Teidän Keisarillinen Majesteettinne suwaitsi armollisesti kuulla sitä rukousta, mikä Hänen suomalaisen alamaisensa yllämainitusja anomuskirjelmässä lausutaan.

Me allekirjoittaneet, joissa herätti mitä hartaimpia toiwomuksia ne jalot ja ylemät näkökohdat, jotka Teidän Majesteettinne julkilausui siinä julistuskirjassa, joka aiheutti Haagin rauhankonferenssin kokoonkutsujien, samoin kuin kaikki muut Teidän Majesteettinne jalomielisten aikomusten ihailijat, sywästi walittaisimme, jos äskeiset tapahtumat Suomessa tuljisimat olemaan esteenä sivistyneitten kansojen weljestymiselle, joka liike Teidän Majesteettisamme on löytänyt niin ylemmielisen suojelijan.

Haagissa, rauhankonferenssin kokoukskuukautena.